

ایده‌ی خلاقانه برای ترویج کتاب‌خوانی

بازی‌های اصیل ایرانی با تلفیق کتاب و داستان

مهسا طاهرخانی

آموزگار پایه سوم دبستان گل نرگس

استان قزوین شهر تاکستان

کد پرسنلی

۴۶۰۰۰۲۰۶

شماره تماس

۰۹۳۶۱۰۵۳۸۰۷

بازی‌های اصیل ایرانی با تلفیق کتاب و داستان

هدف: ترکیب بازی‌های سنتی ایرانی با فرهنگ کتاب‌خوانی برای ایجاد یک تجربه یادگیری لذت‌بخش، جذاب و مؤثر

♦ نحوه‌ی اجرا

- ♦ "روز بازی و کتاب": در هر ماه، یک روز ویژه برای اجرای "بازی‌های اصیل ایرانی" برگزار می‌شود، اما با یک تفاوت ویژه: هر بازی بر اساس یک داستان یا کتاب طراحی شده است!
- ♦ هر بازی برگرفته از یک قصه یا کتاب کهن ایرانی مانند "شاهنامه"، "مرزبان‌نامه"، "کلیله و دمنه"، داستان‌های مولوی و نظامی و یا حتی داستان‌های معاصر مرتبط با فرهنگ ایران است.
- ♦ قبل از شروع هر بازی، معلم بخش‌هایی از یک کتاب مرتبط را می‌خواند تا دانش‌آموزان در فضای داستان قرار بگیرند. سپس بازی‌ها آغاز می‌شود.

♦ نمونه‌هایی از بازی‌های ترکیبی (بازی + کتاب)

۱. هفت‌سنگ داستانی – نبرد رستم و دیو سپید

♦ داستان مرتبط: بخش "هفت‌خوان رستم" از شاهنامه

♦ نحوه‌ی اجرا:

- هفت سنگ بزرگ که هر کدام نماد یکی از موانع هفت‌خوان رستم است، روی هم چیده می‌شود.
- هر دانش‌آموز قبل از پرتاب توپ، باید به یک سوال درباره‌ی داستان پاسخ دهد. (مثلاً: رستم چگونه دیو سپید را شکست داد؟)
- اگر پاسخ درست باشد، می‌تواند توپ را پرتاب کند و یکی از موانع را بیندازد.

✓مزایا:

- ♦ افزایش دقت در خواندن و یادگیری داستان‌های شاهنامه
- ♦ تقویت تمرکز، استراتژی و مهارت‌های بدنی

📖 ۲. لی لی ادبی - سفر در سرزمین داستان‌ها 📖

♦ داستان مرتبط: داستان‌های کهن ایرانی مثل "قصه‌های مثنوی"، "حکایت‌های سعدی" یا داستان‌های معاصر مانند "قصه‌های مجید"

♦ نحوه‌ی اجرا:

- خانه‌های بازی لی لی با نام داستان‌های مختلف نام‌گذاری می‌شود.
- در هر خانه، دانش‌آموز باید یک جمله از داستان بگوید، یک شخصیت را توصیف کند یا حدس بزند که کدام بخش از داستان به آن خانه مرتبط است.
- اگر پاسخ صحیح باشد، می‌تواند به خانه‌ی بعدی برود.

✓مزایا:

- ♦ تمرین خلاصه‌گویی و درک مطلب
- ♦ افزایش علاقه به خواندن کتاب‌های بیشتر

📖 ۳. گردو شکستم - معماهای ادبی و تاریخی 🏺

♦ داستان مرتبط: بخش‌های تاریخی از کتاب‌های ادبی مثل "مجمع‌الحکایات" یا "تاریخ بیهقی"

♦ نحوه‌ی اجرا:

- دو تیم در مقابل هم قرار می‌گیرند.
- هر تیم باید معماهایی درباره‌ی داستان‌های کهن ایران را حل کند. مثلاً: "کدام پادشاه ایرانی دستور به ساخت تخت جمشید را داد؟"

- تیمی که پاسخ درست دهد، می‌تواند گردو را بشکند و امتیاز بگیرد.

✓مزایا:

- ♦ یادگیری تاریخ ایران به شیوه‌ای جذاب
- ♦ تقویت تفکر تحلیلی و رقابت سالم

📖 ۴. چوگان دانایی - مسابقه‌ی هوش ادبی 🐎

- ♦ داستان مرتبط :بخش‌هایی از "خمسه‌ی نظامی" و داستان‌های حماسی
- ♦ نحوه‌ی اجرا:

- چوگان‌های کوچکی آماده می‌شود که روی هر کدام نام یک نویسنده یا شاعر ایرانی نوشته شده است.
- بازیکنان باید چوگان‌ها را به سمت دروازه‌هایی که نام آثار همان نویسنده را دارند، هدایت کنند.
- هر بازیکن برای هر ضربه، باید یک بیت شعر یا یک جمله از آن نویسنده را بگوید.

✓مزایا:

- ♦ آشنایی با شاعران و نویسندگان بزرگ
- ♦ ایجاد ارتباط بین حرکت بدنی و یادگیری

♦ بخش ویژه: طراحی بازی‌های جدید توسط دانش‌آموزان

- ♦ هر گروه از دانش‌آموزان باید با الهام از بازی‌های ایرانی، یک بازی جدید طراحی کنند که در آن از یک داستان، نویسنده یا کتاب الهام گرفته باشد.
- ♦ قوانین بازی را نوشته و آن را در یک دفترچه‌ی بازی‌های خلاقانه‌ی کلاس ثبت کنند.
- ♦ در پایان سال، بهترین بازی طراحی‌شده توسط دانش‌آموزان اجرا و از خالقان آن تقدیر می‌شود.

✓ مزایا:

- ♦ افزایش خلاقیت و تفکر طراحی
- ♦ ایجاد حس مالکیت بر فرآیند یادگیری

♦ چرا این روش مؤثر است؟

- ✓ تقویت علاقه به کتاب از طریق بازی و هیجان
- ✓ درگیر کردن کودکان با ادبیات کهن ایران به شیوه‌ای نوین
- ✓ تقویت هویت فرهنگی و ارتباط با سنت‌های ایرانی
- ✓ تلفیق فعالیت‌های بدنی با یادگیری، به جای روش‌های خشک و تکراری

🎯 نتیجه‌گیری:

این روش نه تنها بازی‌های اصیل ایرانی را زنده نگه می‌دارد، بلکه باعث می‌شود کتاب‌خوانی و یادگیری به یک تجربه‌ی لذت‌بخش، خلاقانه و جذاب تبدیل شود. با این تلفیق، دانش‌آموزان همزمان هم با داستان‌های ایرانی آشنا می‌شوند و هم مهارت‌های بدنی، اجتماعی و ذهنی خود را تقویت می‌کنند.

🚀 این روش می‌تواند در سطح ملی به عنوان یک مدل آموزشی جدید اجرا شود و به عنوان یک

نوآوری در حوزه‌ی آموزش و بازی معرفی گردد! 🌟